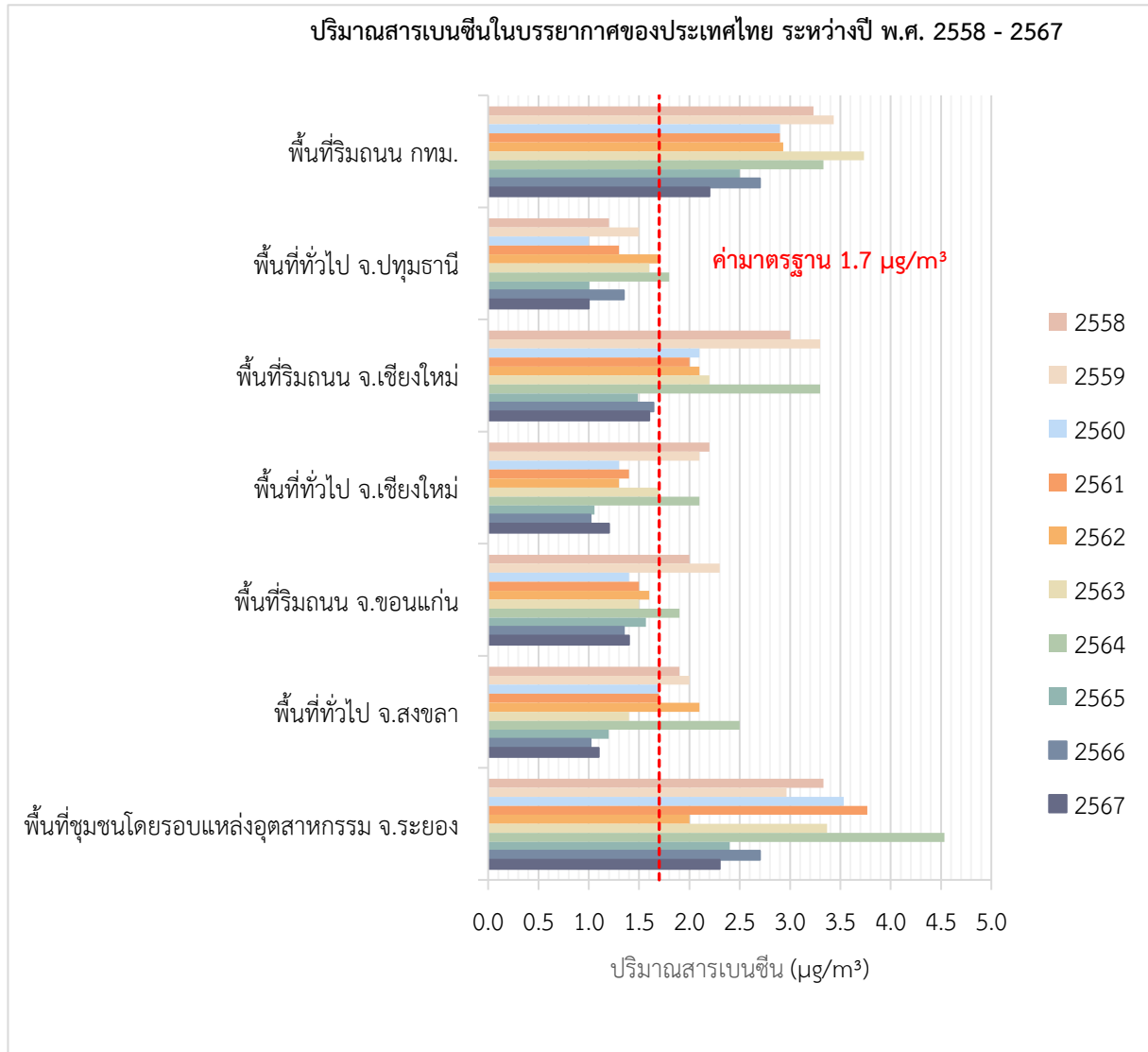

รายงานสรุปสถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ ประจำปี 2567

กรมควบคุมมลพิษ ตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds : VOCs) ในบรรยากาศ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา จังหวัดระยอง และจังหวัดอ่างทอง เพื่อติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ 9 ชนิด ตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 30 (พ.ศ.2550) เรื่อง กำหนดมาตรฐานค่าสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในบรรยากาศโดยทั่วไปในเวลา 1 ปี ลงวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 143 ง วันที่ 28 กันยายน 2550

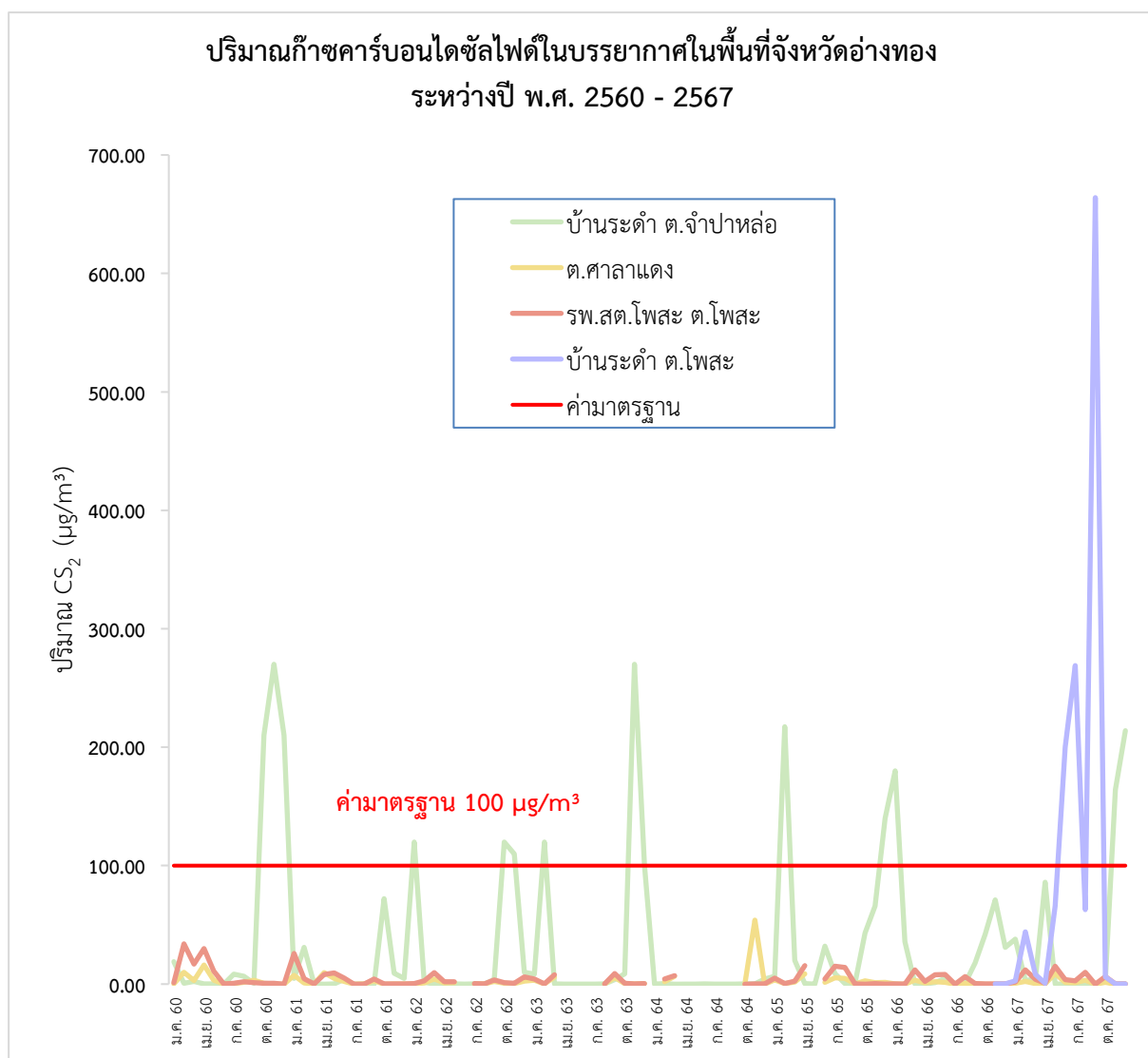
สถานการณ์สารอินทรีย์ระเหยง่ายภาพรวมของประเทศไทยปี พ.ศ. 2567 พบว่ามีสารเบนซีน 1,3-บิวทาไดอีน และคลอโรฟอร์ม สูงเกินค่ามาตรฐานในบางพื้นที่ โดยบริเวณจุดตรวจวัดในพื้นที่ริมถนนและพื้นที่ทั่วไปของ กรุงเทพมหานคร มีสารเบนซีนและคลอโรฟอร์มสูงเกินค่ามาตรฐาน รวมถึงบริเวณจุดตรวจวัดในพื้นที่โดยรอบ แหล่งอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง มีสารเบนซีน และ 1,3-บิวทาไดอีน สูงเกินค่ามาตรฐานเช่นกัน สำหรับบริเวณ จุดตรวจวัดในพื้นที่ทั่วไปจังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสงขลา จังหวัดอ่างทอง และพื้นที่ริมถนน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอ่างทอง ยังคงมีค่าสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศเป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

สำหรับสถานการณ์สารเบนซีนในภาพรวมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึง ปี พ.ศ. 2567 พบว่าบริเวณพื้นที่ ริมถนนซึ่งมีการจราจรหนาแน่นในเขตกรุงเทพฯ มีแนวโน้มลดลงจากการควบคุมการระบายสารอินทรีย์ระเหยง่าย จากภาคคมนาคมขนส่ง เช่น การบังคับใช้มาตรฐานยูโร 5 สำหรับรถยนต์และน้ำมันเชื้อเพลิง ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 แต่ยังคงมีค่าสูงเกินมาตรฐานที่กำหนด (**ดังรูปที่ 1**) จึงต้องมีการยกระดับมาตรการให้ เข้มงวดยิ่งขึ้น โดยจะมีการบังคับใช้มาตรฐานยูโร 6 สำหรับรถยนต์เบนซินขนาดเล็ก ซึ่งคาดว่าจะช่วยลดการ ระบายสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศได้ สำหรับปริมาณสารเบนซีนบริเวณพื้นที่ชุมชนโดยรอบ แหล่งอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีค่าสูงเกินมาตรฐานที่กำหนดเช่นกัน จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวัง ควบคุม กำกับดูแลการระบาย และการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหยง่ายจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมควบคุมมลพิษจะบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา สารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศต่อไป

รูปที่ 1 ปริมาณสารเบนซีนในบรรยากาศบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2558 - 2567

สำหรับสถานการณ์ก๊าซ CS_2 ในบรรยากาศของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2567 ซึ่งมีผลการตรวจวัดก๊าซ CS_2 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา และจังหวัดระยอง พบว่ามีค่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ยกเว้นจังหวัดอ่างทอง ที่มีค่าสูงเกินมาตรฐานในพื้นที่บ้านระด้า ตำบลจำปาหล่อ และพื้นที่บ้านระด้า ตำบลโพสะ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2 และ 3 ซึ่งในภาพรวมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 จนถึงปี พ.ศ. 2567 (ดังรูปที่ 2) พบว่า ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของก๊าซ CS_2 ในพื้นที่บ้านระด้า ตำบลจำปาหล่อ และพื้นที่บ้านระด้า ตำบลโพสะ ซึ่งเป็นจุดตรวจวัดที่เพิ่มเข้ามาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566 เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากยิ่งขึ้น มีค่าสูงเกินมาตรฐานในบางช่วงเวลา โดยทิศทางลมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจวัดเพื่อเฝ้าระวังการระบายก๊าซ CS_2 อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้มีการแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ควบคุมกำกับดูแลการระบาย CS_2 จากแหล่งกำเนิดอย่างเคร่งครัด

รูปที่ 2 ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดซัลไฟด์ในบรรยากาศในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ระหว่างปี พ.ศ. 2560 - 2567

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile Organic Compounds : VOCs)
ในบรรยากาศ ปี 2567 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น
จังหวัดสงขลา จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดระยอง

จุดตรวจวัด	สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) (หน่วย : ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)								
	Vinyl Chloride	1,3 Butadiene	Dichloro methane	Chloroform	1,2-Dichloro ethane	Benzene	1,2-Dichloro propane	Trichloro ethylene	Tetrachloro ethylene
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล									
พื้นที่ริมถนน									
- ถนนดินแดง เขตดินแดง	0.01	0.10	1.28	0.23	0.1	3.1	0.07	0.07	0.07
- ถนนลาดพร้าว เขตวังทองหลาง	0.01	0.01	1.25	0.24	0.1	1.7	0.07	0.05	0.16
- ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน	0.01	0.01	1.36	0.79	0.1	1.7	0.06	0.04	0.04
พื้นที่ทั่วไป									
- เขตธนบุรี กทม.	0.01	0.06	1.53	0.22	0.1	2.0	0.07	0.10	0.04
- ศูนย์วิจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม จังหวัดปทุมธานี	0.01	0.03	1.42	0.10	0.2	1.0	0.06	0.04	0.04
เชียงใหม่									
พื้นที่ริมถนน									
- โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	0.01	0.01	0.83	0.13	0.1	1.6	0.06	0.01	0.02
พื้นที่ทั่วไป									
- ศาลากลางจังหวัด	0.01	0.01	0.90	0.18	0.1	1.2	0.04	0.01	0.02
ขอนแก่น									
พื้นที่ริมถนน									
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 4	0.01	0.01	0.70	0.16	0.1	1.4	0.03	0.01	0.02
สงขลา									
พื้นที่ทั่วไป									
- เทศบาลนครหาดใหญ่	0.01	0.01	0.63	0.15	0.1	1.1	0.03	0.01	0.02
อ่างทอง									
พื้นที่ทั่วไป									
- บ้านระคำ ตำบลจำปาหล่อ อำเภอเมือง	0.01	0.02	1.01	0.15	0.1	1.1	0.06	0.01	0.02
- ตำบลศาลาแดง อำเภอเมือง	0.01	0.05	0.97	0.08	0.1	1.4	0.07	0.01	0.02
- บ้านระคำ ตำบลโพสะ อำเภอเมือง	0.01	0.01	0.99	0.17	0.1	1.1	0.06	0.01	0.02
พื้นที่ริมถนน									
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลตำบลโพสะ ตำบลโพสะ อำเภอเมือง	0.01	0.04	0.85	0.11	0.1	1.3	0.06	0.01	0.02
ระยอง									
- วัดหนองแฟบ	0.01	0.01	1.07	0.16	0.2	1.3	0.03	0.01	0.02
- วัดมาบชลุต	0.02	0.10	1.58	0.11	0.2	1.0	0.03	0.01	0.02
- ที่ทำการชุมชนบ้านพลง	0.13	0.51	1.81	0.15	0.2	3.5	0.03	0.01	0.02
- สถานีเมืองใหม่มาบตาพุด	0.26	1.90	1.48	0.13	0.4	2.3	0.03	0.01	0.02
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมาบตาพุด	0.11	2.00	1.40	0.10	0.3	2.0	0.03	0.01	0.02
- ศูนย์บริการสาธารณสุขบ้านตากวน	0.07	0.81	1.23	0.08	0.2	2.1	0.03	0.01	0.02
- ชุมชนเนินพะยอม (หมู่บ้านพเกตุ)	0.02	0.15	5.12	0.10	0.2	1.9	0.03	0.01	0.02
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองจอก	0.01	0.12	0.96	0.14	0.2	1.0	0.06	0.01	0.02
- วัดปลวกเกตุ	0.01	0.13	1.00	0.13	0.2	1.5	0.06	0.01	0.02

จุดตรวจวัด	สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) (หน่วย : ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร)								
	Vinyl Chloride	1,3 Butadiene	Dichloro methane	Chloroform	1,2-Dichloro ethane	Benzene	1,2-Dichloro propane	Trichloro ethylene	Tetrachloro ethylene
- คลินิกชุมชนอบอุ่นเทศบาลนครระยอง	0.01	0.04	1.06	0.17	0.2	1.1	0.06	0.01	0.02
- บริเวณ กม.5 ใกล้ค่ายมหาสุรสิงหนาท	0.01	1.32	1.43	0.11	0.2	2.3	0.08	0.01	0.02
ค่ามาตรฐานเฉลี่ยรายปี	10	0.33	22	0.43	0.4	1.7	4	23	200

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดก๊าซคาร์บอนไดซัลไฟด์ (Carbon disulfide : CS₂) ปี 2567
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จังหวัดปทุมธานี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดสงขลา และจังหวัดอ่างทอง

เดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CS ₂) (หน่วย : ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)												
	กรุงเทพมหานคร				จังหวัดปทุมธานี	จังหวัดเชียงใหม่		จังหวัดขอนแก่น	จังหวัดสงขลา	จังหวัดอ่างทอง			
	ถนนดินแดง เขตดินแดง	ถนนลาดพร้าว เขตวังทองหลาง	ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน	เขตธนบุรี	ศูนย์วิจัยการ เปลี่ยนแปลง สภาพ ภูมิอากาศและ สิ่งแวดล้อม	ศาลากลาง จังหวัด เชียงใหม่	โรงเรียน ยุพราช วิทยาลัย	สำนักงาน ทรัพยากรน้ำ ภาค 4	เทศบาลนคร หาดใหญ่	บ้านระด้า ต.จำปาหล่อ อ.เมือง	ต.ศาลาแดง อ.เมือง	โรงพยาบาล ส่งเสริม สุขภาพตำบล โพสะ ต.โพสะ อ.เมือง	บ้านระด้า ต.โพสะ อ.เมือง
มกราคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.20	<0.01	<0.01	<0.01	38	0.63	1.80	2.70
กุมภาพันธ์ 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.26	<0.01	<0.01	<0.01	2.90	2.20	12.0	44.0
มีนาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	4.30	0.56	4.10	8.20
เมษายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.17	<0.01	86	0.20	0.57	0.60
พฤษภาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.15	8.90	15.0	66
มิถุนายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	1.50	3.90	200
กรกฎาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.21	<0.01	1.30	2.80	269
สิงหาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.13	0.4	3.30	10.0	63
กันยายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.19	<0.01	<0.01	<0.01	664
ตุลาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.13	3.30	1.40	6.40	6.10
พฤศจิกายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	0.14	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	164	<0.01	0.10	0.10
ธันวาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	214	0.07	0.15	0.24
ค่ามาตรฐานเฉลี่ย 24 ชม.	100												

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยผลการตรวจวัดก๊าซคาร์บอนไดซัลไฟด์ (Carbon disulfide : CS₂) ปี 2567
ในพื้นที่จังหวัดระยอง

เดือน	ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CS ₂) (หน่วย : ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร)										
	วัดหนองแฟบ	วัดมาบชลุต	ที่ทำการชุมชน บ้านพลง	สถานี เมืองใหม่ มาบตาพุด	โรงพยาบาล ส่งเสริม สุขภาพตำบล มาบตาพุด	ศูนย์บริการ สาธารณสุข บ้านตากวน	ชุมชน เนินพะยอม (หมู่บ้าน นพเขต)	โรงพยาบาล ส่งเสริม สุขภาพตำบล บ้านหนองจอก	วัดปลวกเขต	คลินิกชุมชน อบอุ่นเทศบาล นครระยอง	บริเวณ กม.5 ใกล้ค่ายมหา สุรสิงหนาท
มกราคม 2567	<0.005	<0.005	0.08	0.09	0.11	0.15	0.18	<0.005	<0.005	<0.005	<0.005
กุมภาพันธ์ 2567	no data	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
มีนาคม 2567	<0.01	<0.01	0.10	<0.01	0.08	0.11	0.16	0.15	0.10	0.10	0.12
เมษายน 2567	no data	<0.01	0.19	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.13	<0.01	<0.01	<0.01
พฤษภาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
มิถุนายน 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
กรกฎาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	0.08	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
สิงหาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
กันยายน 2567	<0.01	0.45	0.37	0.24	0.65	0.16	0.41	0.17	<0.01	<0.01	<0.01
ตุลาคม 2567	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
พฤศจิกายน 2567	<0.01	<0.01	0.24	<0.01	<0.01	0.10	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
ธันวาคม 2567	0.10	0.09	0.13	0.11	0.11	0.10	0.14	<0.01	0.09	0.10	<0.01
ค่ามาตรฐาน เฉลี่ย 24 ชม.	100										